

(§. 174.) Οἶον $1 \frac{1}{2} = \frac{3}{2} = \frac{27}{8} =$ τῷ κύβῳ τοῦ $1 \frac{1}{2}$ κτ.

§. 181. Ἐπειδὴ τοῦ ἀριθμοῦ α ὁ κύβος $= \alpha\alpha\alpha$, καὶ ὁ κύβος τοῦ ἀριθμοῦ $\alpha\beta$ ἔσαι $\alpha\alpha\beta\beta\beta$. Ἐάν οὖν ὁ ἀριθμὸς δύω, ἢ πλείους παράγοντας ἔχη, εὑρίσκειται ὁ κύβος τῷ μετ' ἀλλήλων πολλαπλασιασμῷ τῶν κυβικῶν ἀριθμῶν ἀπάντων τῶν παραγόντων ὡς $12 = 3 \cdot 4$. πολλαπλασιάσον τὸν κύβον τοῦ $3 = 27$ μετὰ τοῦ κύβου τοῦ $4 = 64$, καὶ ἔξεις 1728 τὸν κύβον τοῦ 12 .

§. 182. Ὁ κύβος ἀριθμοῦ θετικοῦ $+ \alpha$ ἔσαι, ἢ δῆλον, καταφατικός $+ \alpha\alpha\alpha$ τοῦ ἀποφατικοῦ δὲ $- \alpha$, ἔσαι ἀποφατικός καὶ γὰρ $- \alpha \chi - \alpha = + \alpha\alpha$. (§. 77 καν.) $+ \alpha\alpha \chi - \alpha = - \alpha\alpha\alpha$ (§. αὐτ.) Ὡς ὁ κύβος τῆς $- 1$ ἐστὶ $- 1$ τοῦ $- 2 = - 8$, κτ.

Περὶ τῶν Δυνάμεων ἐν γένει.

§. 183. Ἐάν ποσότης τις (εἴτε ἀριθμὸς, εἴτε γράμμα) ἅπαξ, ἢ πολλάκις μεθ' ἑαυτῆς πολλαπλασιασθῆ, τὸ παραγόμενον καλεῖται, Δύναμις, ἢ Ἀξία. Ἐπεὶ δὲ ὁ τετράγωνος (§. 171.) γεννᾶται, ἐάν ἀριθμὸς τις ἅπαξ μεθ' ἑαυτοῦ, ὁ δὲ κύβος, (§. 178.) ἐάν ὁ τετράγωνος ἐπὶ τὴν ῥίζαν (§. 171.) πολλαπλασιασθῆ, καὶ οἱ τετράγωνοι, καὶ οἱ κύβοι περιλαμβάνονται ὑπὸ τῷ ὀνόματι τῶν Ἀξιῶν, ἢ Δυνάμεων.

§. 184. Αἱ δυνάμεις (§. ἀν.) διακρίνονται ἀπ' ἀλλήλων τῇ πληθύνει τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῆς ποσότητος μεθ' ἑαυτῆς ὡς α' δυνάμεις ἀκούει πᾶσα ποσότης, ἣν μονάδῃ μόνον πολλαπλασιασθεῖσαν νοοῦμεν ὡς $1, 2, 3, 4$, κτ. ἢ $\alpha, \beta, \gamma, \delta$ κτ. δις δ' ἐφ' ἑαυτὴν πολλαπλασιασθείσης, τὸ παραγόμενον καλεῖται, ἢ β' ταύτης δυνάμεις, ἢ ἀξία, ἰσοδυνα-

δυναμούσα τῷ τετραγώνω· (§. 171.) ὡς $2 \times 2 = 4$. $3 \times 3 = 9$. ἢ $a \times a = aa$. $\beta \times \beta = \beta\beta$, κτ· Ἐνθα 4 ἢ β' ἐστὶ δύναμις τοῦ 2. 9 τοῦ 3. αα τοῦ α' καὶ ββ τοῦ β' τρις δὲ, ἢ γ' δύναμις, τὴν αὐτὴν τῷ κ' ἢ ω δύναμιν ἔχουσα· ὡς $2 \times 2 \times 2 = 8$. $3 \times 3 \times 3 = 27$. Καὶ $a \times a \times a = aaa$, κτ· τετρακίς δὲ, ἢ δ' δύναμις, ἢ ὁ διτετράγωνος οἶον, $2 \times 2 \times 2 \times 2 = 16$. Καὶ $a \times a \times a \times a = aaaa$. Ἐξ οὗ δῆλον, καὶ τὶς ἢ ε' καὶ 5' κτ· δύναμις τοῦ ἀριθμοῦ·

§. 185. Οὗτος ὁ τρόπος τοῦ τὰς δυνάμεις ἀριθμοῦ τινος ἐκφέρειν, καὶ μάλις τὰ ὑπερτέρας, ὡς πάλιν διεξοδικῶς, παραλιμπάνεται· Ἐὰν γὰρ θῶμεν τὴν ἑκατοσὴν δύναμιν τοῦ α' ζητεῖσθαι, κατὰ τὰ εἰρημένα, γραπτέον τὸ α' ἑκατοντάκις ἐφεξῆς· Εἰς ἀποφυγὴν μέντοι τούτου, εἰώθασι τῇ ποσότητι πρὸς τὰ δεξιά χαρακτηριστῆρα ἐπιγράφειν, ἐμφαίνοντα, ποσάκις ἢ ποσότης μεθ' ἑαυτῆς πολλαπλασιασθεῖσα· καλεῖται δ' Ἐκθέτης, ἢ τὸ Ἐπίσημον τῆς δυνάμεως· Οἶον, a^{100} . Ἐνταῦθα 100 ἐστὶν ὁ ἐκθέτης τοῦ α'. Ἀπαγγέλλεται δὲ, α' εἰς τὴν ἑκατοσὴν ἀρθρὴν δύναμιν, ἢ α' πολλαπλασιασθέν μεθ' ἑαυτοῦ ἑκατοντάκις· καὶ 4^6 6 ἐστὶν ὁ ἐκθέτης τοῦ 4. τούτο δὲ, ἢ τοῖ τὸ $4^6 = 4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 \cdot 4 = 4096$. Ἐὰν ἢ ποσότης ἐν τῇ α' ἢ δυνάμει, καίτοι τὴν μονάδα, ὡς ἐκθέτην, ἐπιγραφῆναι δεόν· π. χ' a^1 , οὐκ ἐστὶ μέντοι τούτο ἐν χρήσει, ἀλλὰ τὸ α' Ὡσαύτως καὶ 5 ἐστὶν $= 5^1$, κτ·

§. 186. Ἡ ποσότης, ἐξ ἧς ἢ δύναμις ἀνέφυ διὰ τοῦ ἀπαξ, ἢ πολλακίς πολλαπλασιασμοῦ μεθ' ἑαυτῆς, καλεῖται Ῥίζα, ἢ τὶς τῶδε $\sqrt{\quad}$ τῷ σημείῳ ἐκδηλοῦται· ἐφ' ἧς αὐθις ἀριθμὸς γράφεται, (Ἐκθέτης τῆς Ῥίζης καλούμενος) σημαίνων, ποσάκις τὴν πρόκειμένην ποσότητα μεθ' ἑαυτῆς πολλαπλασιασθῆναι

ναί ἔδει, μέχρις αὖ τοιαύτη ζητούμενη δύναμις προέλ-
 θη, οἷα ἐσίν, ἧς τὸ $\sqrt{\quad}$ σημεῖον προτέθειται, ἢ ἡλικη
 ἐσίν ἡ ῥίζα, περὶ ἧς ὁ λόγος· Ἡ ῥίζα τῆς β'·
 δυνάμεως ἀκούει Τετραγωνικῆ, οὕτω γραφομένη
 $\sqrt{\quad}$, ἢ καὶ οὕτω $\sqrt{\quad}^2$ ἢ δὲ τῆς γ'· Κυβικῆ, οὕτως
 ἀποδιδομένη $\sqrt{\quad}^3$ ἢ δὲ τῆς δ'· ε'· ς'· κτ'· δυνάμεως
 ῥίζα, οὕτω $\sqrt{\quad}^4$, $\sqrt{\quad}^5$, $\sqrt{\quad}^6$, κτ. π. χ. a^2 ἐσίν ἡ β'·
 δύν· τοῦ α· τὸ δὲ α ἢ ῥίζα· δηλωθήσεται οὖν
 $\sqrt{a^2} = a$ · γὰρ τὸ α ἤρθη εἰς τὴν β'· δύν· εἴ-
 τα ἐκ ταύτης τῆς δυνάμεως ἐλήφθη ἡ ῥίζα ἢ τετραγω-
 νικῆ· Καὶ $\sqrt{a^3} = a$, κτ.

§. 187. Ἀλλὰ καὶ ἐν γένει, ἡλικην αὖ δύνα-
 μιν παρασῆσαι βουλόμεθα, ἀντὶ τοῦ ἐκθέτου, τοῦ
 οἱ ἀρίθμου δηλουμένου, ἀλγεβραϊκῆ ποσότητι, ἢ τοῦ
 γράμματι, χρησόμεθα. ὡς a^p , x^q ποσότητες εἰσὶν
 ἀόριστοι εἰς ἀόριστους ἡρμέναι δυνάμεις· Εὐρίσκομεν
 δὲ καὶ ποσότητας ἐν τοιαύταις δυνάμεσι. π. χ.
 $x^{n+\mu}$, ἢ $x^{n-\mu}$. ἢ a^{r+2} , ἢ a^{r-2} , ἢ
 καὶ a^{r-1} , ἢ a^{r-3} κτ'· Ἐντεῦθεν φανερόν, ὅ-
 τι καὶ ἡ ῥίζα τῆς x^p ἐπ' αὐτὴν καθόλου ἐκθέτη ἐ-
 πισημειουμένης ποσότητος, (ἥτις ποσ. ἀνέφω τῷ
 ποσάκις πολλαπλασιασμῷ τῆς ῥίζης μεθ' ἑαυτῆς, ὅσα-
 κισ δεικνύει ὁ ἀόριστος ἐκθέτης, μετὰ τὸ διορισθῆναι)
 ἐπισημειωθήσεται ὡσαύτως τῷ αὐτῷ ἀόριστῷ ἐκθέτῃ· ὡς
 $\sqrt{a} = a$ ἢ πολλαπλασιασθῆτω ἡ ποσότης α,
 n · κισ, ἵνα προκύψῃ ἡ δύναμις a^n , ἧς τὸ α ἐσίν ἡ
 n · ῥίζα, ὅ, τι αὖ σημαίνει τὸ n

§. 188. Αἱ δυνάμεις ἐκάστου παραγομένου,
 L οἶον

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Θ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΝΤΩΝ

Ε. Π. ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΝΤΩΝ Κ. Τ. Π.
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

οἷου τοῦ $a\beta$, εὐρίσκονται, ἔαν ἑκατέρου παράγοντος ἢ δύναμις χωρὶς λαμβάνηται· τουτ' : $a\beta$, ἢ $a^2\beta$, $a\beta^2$, $a^3\beta$, $a^4\beta$, $a^5\beta$, κτ. Ὡσαύτως καὶ αἱ τῶν κλασμάτων οἷου τοῦ $\frac{a}{\beta}$ δυνάμεις εἰσὶν αἱ ἐξῆς

$$\frac{a^1}{\beta^1}, \frac{a^2}{\beta^2}, \frac{a^3}{\beta^3}, \frac{a^4}{\beta^4}, \frac{a^5}{\beta^5} \text{ κτ.}^6$$

§. 189. Τοῦ ἀποφατικοῦ ἀριθμοῦ, οἷου τοῦ a , αἱ δυνάμεις ἔψονται ἀλλήλαις κατὰ τάξιν οὕτω· $-a$, $+a^2$, $-a^3$, $+a^4$, $-a^5$, $+a^6$ κτ. (§ 7.) τουτέσιν, αἱ δυνάμεις, ὧν οἱ ἐκθέται περιττοὶ ἀριθμοὶ, γίνονται ἀποφατικά. ὧν δὲ ἄρτιοι, καταφατικά. ὡς ἢ γ' · ϵ' · ζ' · θ' · κτ. δύναμις τῶν ἀποφατικῶν ριζῶν ἔξει τὸ $-$ σημεῖον· ἢ δὲ β · δ · ς · η · κτ. τὸ $+$.

Ἡ μέθοδος τοῦ τὰ δ' εἶδη τοῦ ὑπολογισμοῦ μετὰ ποσοτήτων, διαφόρους ἐκθέτας τῆς δυνάμεως, καὶ ρίζης ἔχουσῶν, ὑπολογισθεύειν, καλεῖται ὁ μετὰ ἐκθετῶν ὑπολογισμός.

Περὶ τῆς τούτων Προσθέσεως, καὶ Ἀφαιρέσεως.

§. 190. Τὴν τῶν ποσοτήτων, τῶν εἰς δυνάμεις ἀρθεῖσῶν. Πρόσθεσιν, καὶ ἀπ' ἀλλήλων Ἀφαίρεσιν, καὶ ὅν ἐδιδάξομεν τρῆπον, ἐν τῷ περὶ Πρόσθ. καὶ Ἀφαιρ. τῶν ὁλοσῶν, περανοῦμεν. Εἰ μὲν γὰρ ὁμοειδεῖς, ἢ ὁμόρριζοι, τουτ' : εἰ αἱ αὐταὶ ρίζαι, καὶ οἱ αὐτοὶ ἐκθέται, προσίθενται, καὶ ἀφαιροῦνται, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ὁμοειδεῖς ποσότητες. π. χ. εἰ δεοὶ προσθεῖναι $2a^2$ τῷ $3a^2$, (ἐνθα καὶ ρίζαι, καὶ ἐκθέται τὰ αὐτὰ) ἔσονται $2a^2 + 3a^2 = 5a^2$. Καὶ $3a^2 - \chi^3$ τῷ $5a^2$

$5a^2x^3$, ἔσαι $8a^2 2x^3$. Καὶ $+4x^3 u^2$ τῷ
 $-2x^3 u^2$, (τοῦτο δ' ἔστι ἐναντία προσιδέναι) ἔσαι
 $2x^3 u^2$.

Ἐξῶ ἀφαιρετέου ἀπὸ τοῦ $4a^2$ τὸ $+2a^2$.

Ἡ διαφορὰ ἔσαι $2a^3$. (§. 49.) Ἀπὸ τοῦ $4a^v x^μ$
 τὸ $+a^v x^μ$ ἢ διαφορ. = $+3a^v x^μ$. Καὶ
 ἀπὸ τοῦ $4a^v x^μ$ τὸ $-3a^v x^μ$ ἀφαιρεθὲν παρέξει
 διαφορ. τὸ $+7a^v x^μ$.

Καὶ ἕτερον παρ. $a^{2v+1} u - 3x^{3-μ} + 5u^{r+1} - 18$
 πρόσθες $-5a^{2v+1} u + 6x^{3-μ} + 3u^{r+1} + 14$

 $-4a^{2v+1} u + 3x^{3-μ} + 8u^{r+1} - 4.$

Εἰ δὲ μὴ ὁμοειδεῖς εἶεν αἱ ποσότητες, αἱ εἰς δυνάμεις
 γεγονυῖαι, καὶ προσεθῆναι, ἢ ἀφαιρεθῆναι πρόκεινται,
 δεικνυται μόνον τοῦτο τοῖς σημείοις τῆς προσθ. (§. 16.)
 καὶ ἀφαιρ. (§. 28.) π. χ. τῷ x^3 προσεθὲν τὸ u^2 ἔ-

σαι $x^3 + u^2$. Τῷ $x^v a^μ$ τὸ u^r , ἔσαι $x^v a^μ$
 $+ u^r$. Ὡσαύτως καὶ ἀπὸ τοῦ x^3 ἀφαιρεθὲν τὸ u^3
 ἔσαι $x^3 - u^3$. Καὶ ἀπὸ τοῦ x^v τὸ $u^{μ+r}$, ἔ-
 σαι $x^v - u^{μ+r}$.

Περὶ τοῦ Πολλαπλασιασμοῦ τούτων.

§. 191. Ἐὰν αἱ ποσότητες, αἱ εἰς δυνάμεις ἀρ-
 θεῖσαι, ὁμοειδεῖς ᾧσι, πολλαπλασιασθῆ-
 σονται αἱ δυνάμεις μετ' ἀλλήλων, ἐὰν οἱ
 τούτων ἐκθῆται προσιδῶνται ἀλλήλοις.

Ὁμοειδεῖς δὲ, ἢ Ὁμοβάθμιοι δυνάμεις εἰσὶν αἱ δυνάμεις, αἷς τὰ αὐτὰ πρόσεσι γράμματα π. χ. $a^2 \cdot a^3 = a^{2+3} = a^5$. a^2 καὶ a^3 εἰσὶν ὁμοειδεῖς δυνάμεις τοῦ a , ὅτι καὶ τὸ a^2 , καὶ τὸ a^3 εἰσὶ τὰ αὐτὰ γράμματα, διαφόρους μόνον ἐκθετας ἔχοντα. Ἐἰς σαφεσέραν τούτου κατάληψιν ἀναπτυχθῆτω τὸ παράδειγμα. a^2 εἰσὶν $=$ aa . Καὶ $a^3 = aaaa$ ὡς $a^2 \cdot a^3 = aa \cdot aaaa$. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἔξεσι τὰ γράμματα ἐφεξῆς γράφειν καὶ ἄνευ τοῦ σημείου (§. 70.) Ὄθεν $aa \cdot aaaa = aaaaaa$ τοῦτο δ' εἰσὶν a^7 . Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ a^5 πρόκειται καὶ τῇ προσεθροίσει τῶν ἐκθετῶν τοῦ a^2 καὶ a^3 .

Οὕτω καὶ $\chi^3 \cdot \chi^4 = \chi^{3+4} = \chi^7$. Ἐσι γὰρ $\chi^3 = \chi\chi\chi$ καὶ $\chi^4 = \chi\chi\chi\chi$ ἴσον ἀντὶ ἴσου τεθὲν ἔσαι

$$\chi^3 \cdot \chi^4 = \chi\chi\chi \cdot \chi\chi\chi\chi \text{ τοῦτο δὲ εἰσὶ}$$

$$\chi\chi\chi\chi\chi\chi = \chi^7. \text{ Ἄρα}$$

$$\chi^3 \cdot \chi^4 = \chi^{3+4} = \chi^7.$$

Οὕτω ποιήσομεν, καὶ εἰ πλείω γράμματα, ἢ ἀριθμοὶ δια τοῦ πολλαπλασιασμοῦ εἰσὶ συνημμένα. οἷον $\chi^2 \upsilon^2 \cdot \chi^3 \upsilon^4 = \chi^{2+3} \upsilon^{2+4}$. Καὶ ἐνεργεία τῶν ἐκθετῶν προσεθέντων $= \chi^5 \upsilon^6$. Ὡσαύτως καὶ $\chi^3 \upsilon \cdot \chi \upsilon = \chi^3 \upsilon^1 \cdot \chi^1 \upsilon^1 = \chi^{3+1} \upsilon^{1+1} = \chi^4 \upsilon^2$. Καὶ ἐν ἀριθμοῖς, $2^4 \cdot 6^5 \cdot 2^3 \cdot 6^2 = 2^{4+3} 6^{5+2} = 2^7 6^7$. Ἐὰν δὲ αἱ ποσότητες μὴ ὁμοειδεῖς ᾖσι, παρατίθενται μόνον ἀλλήλαις, αἷς τῶν κατὰ ταύτας ἐκθετῶν προσεθῆναι μὴ ἔχόντων π. χ. εἰ πρόκειται υ^3 μετὰ τοῦ χ^4 πολλαπλασιάσαι γράψο-

γράφομεν $u^3 \chi^4$. εἰ γὰρ ἀναπτυχθῆ, ἔσται $uuu\chi\chi\chi$.
 $= u^3 \chi^4$.

Ἐάν οἱ ἐκθέται ἀλγεβρ. ἀριθμοὶ, (γράμ.)
 Αἱ δὲ ποσότητες, αἷς αἱ δυνάμεις ἀνήκουσιν,
 ὁμοειδεῖς ὡσι, συνάπτονται οἱ ἐκθέται διὰ
 τοῦ σημείου +, π. χ. $a^r a^\mu = a^{r+\mu}$. Καὶ
 $u^r \chi^\mu \cdot u^4 \chi^\beta = u^{r+4} \chi^{\mu+\beta}$. Ἄλλως, γὰρ
 οὐκ ἂν προσαρθροισθῆεν, διὰ τὸ τοὺς ἐκθέτας γενικὰς
 εἶναι ποσότητας, τούτ: ἀορίστους, εἰς ὧν τὸν διορισμὸν
 πᾶς ἀριθμὸς τεθῆναι δύναται. Εἰ δ' αἰποσότητες, αἱ
 εἰς δυνάμεις ἀρθρῆσαι, καὶ πολλαπλασιασθῆναι προκεί-
 μεναι, μὴ ὁμοειδεῖς εἶεν, παρατίθενται ἀλλήλαις,
 ὡς ἐπὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. (β. αὐτ.) οἷον

$$\chi^r \cdot u^\nu = \chi^r u^\nu. \text{ Καὶ } \chi^{r+\nu} \cdot a^{\mu+1} = \chi^{r+\nu} a^{\mu+1}.$$

Προκείσθω καὶ ἕτερα παραδείγματα, πᾶσι τοῖς
 ῥηθεῖσι τρόποις τοῦ τῶν δυνάμεων πολλαπλασιασμοῦ
 μετ' ἀλλήλων ἀρμάζοντα:

Πολλαπλασιάσον $au^3 \chi^4$ μετὰ τοῦ $u\chi$ τοῦ-
 τῆσιν $= au^3 \chi^4 \cdot \chi^1 u^1 = au^{3+1} \chi^{4+1}$
 $= au^4 \chi^5$.

$\chi^2 u^2 a^4$ μετὰ τοῦ $a^3 \chi u^3 \beta$ $= \chi^{2+1} u^{2+3} a^{4+3} \beta = \chi^3 u^5 a^7 \beta$.

a^μ μετὰ τοῦ $a^\nu = a^{\mu+\nu}$. Καὶ $a^{\mu+1}$ μετὰ
 τὰ τοῦ $a^\mu = a^{\mu+\mu+1} = a^{2\mu+1}$.

$\chi^{\mu-2} u^r$ μετὰ τοῦ $\chi^\nu u^{r-1} = \chi^{\mu+\nu-2} u^{r+r-1}$
 $= \chi^{\mu+\nu-2} u^{2r-1}$.

Ε.Υ.Δ της Κ.Τ.Π
 ΚΑΤΑΧΩΡΗΝΑ 2006
 $\chi^{r+\mu}$

$$\chi^{\rho+\mu} \upsilon^{\nu} \text{ μετά του } \beta^{\nu} \delta^{\chi} = \chi^{\rho+\mu} \upsilon^{\nu} \beta^{\nu} \delta^{\chi}$$

$$\begin{aligned} \text{Και } a^{\nu+1} \chi^{3\nu+1} \upsilon^{\nu+1} &= a^{-\nu} \chi^{-3\nu} \upsilon^{-\nu} \\ &= a^{\nu+1-\nu} \chi^{3\nu+1-3\nu} \upsilon^{\nu+1-\nu} = a^1 \chi^1 \upsilon^1 \\ &= a \chi \upsilon \end{aligned}$$

Καί μείζω τούτων παραδείγματα κατά τους αὐτοὺς κανόνας μεταχειρισθῆσόμεθα· οἷον, εἰ θεοὶ $\pi\chi + a\chi^2 - a^2$ πολλαπλασιάσαι μετὰ τοῦ $\chi^2 + a^2$, ὁ κανὼν ὁ ἀνωτ. καταλλήλως κἀνταῦθα προσαρμολήσεται. ἐκκείσεται οὖν τὸ παράδ. οὕτω·

$$\begin{array}{r} \pi\chi + a\chi^2 - a^2 \\ \chi^2 + a^2 \\ \hline + a^2 \pi\chi + a^3 \chi^2 - a^4 \\ \pi\chi^3 + a\chi^4 - a^2 \chi^2 \end{array}$$

$$\pi\chi^3 + a^2 \pi\chi + a\chi^4 + a^3 \chi^2 - a^2 \chi^2 - a^4$$

Ἐάν γὰρ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἀπὸ τοῦ $+ a^2$ μετὰ τοῦ $- a^2$ ἀρξώμεθα, δῆλον ὅτι, κατὰ τὸν δευτέρου κανόνα τοῦ τὰς ὁμοειδεῖς δυνάμεις τῆ προσθέσει τῶν ἐκθετῶν πολλαπλασιάζεσθαι, $- a^4$ προκύψει (§. 77.) Ἐν τῷ δευτέρῳ ὄρω τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἔσιν αὖθις ἓν a , ἢτοι ἐν τῷ $a\chi^2$. Τοῦτο πολλαπλασιάζεν μετὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ a^2 ἔσαι $a\chi^2 a^2$. Ἄλλ' ἐνταῦθα τὸ a καὶ a^2 καὶ ἐνεργεῖα πολλαπλασιάσαι οἰόντες, τῆ τῶν κατ' αὐτὰ ἐκθετῶν προσθέσει καὶ προκύψει $a^3 \chi^2$. Ὅτι a , ἢ a^1 δύναται, τὸ αὐτό (§. 185.) κτ' Ἄλλὰ καὶ ἐν γένει, εἴπου ἐγγυφρεῖ, τοῦ κανόνος οὐκ ἀμελητέον.

Ε.Υ.Δ της Κ.τ.Π
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

$$\begin{array}{r}
 \pi \cdot \chi \cdot \alpha^p \pi^\mu - \beta \chi^\nu + \alpha \chi^{2\nu} \\
 \hline
 - \alpha^p \pi^\mu \chi^\mu + \beta \chi^{\nu+\mu} - \alpha \chi^{2\nu+\mu} \\
 + \alpha^{p+\nu} \pi^\mu - \alpha^\nu \beta \chi^\nu + \alpha^{\nu+1} \chi^{2\nu} \\
 \hline
 \alpha^{p+\nu} \pi^\mu - \alpha^\nu \beta \chi^\nu - \alpha^p \pi^\mu \chi^\mu + \alpha^{\nu+1} \chi^{2\nu} \\
 \chi^{2\nu} + \beta \chi^{\nu+\mu} - \alpha \chi^{2\nu+\mu}
 \end{array}$$

Ἐπί γάρ τοῦ ἐσχάτου ὄρου $+ \alpha \chi^{2\nu}$ μετὰ τοῦ $- \chi^\mu$ πολλαπλασιασθέντος, προσίθεμεν ἀλλήλοις τοὺς ἐκθέτας τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, καὶ πολλαπλασιασοῦ. τὸ δὲ σημεῖον ἔσαι —. (§. 177.) Ὡς ἐπιμετὰ τὸν πολλαπλασιασμόν, οὗτος ὁ ὄρος ἔσαι $- \alpha \chi^{2\nu+\mu}$. Οὕτω καὶ τοὺς ἑτέρους ὄρους μετὰ προσοχῆς παρατηροῦσιν, εἴ μόνον τῶν προηγηθέντων ἐν συνέσει ἐγενόμεθα, οὐδεμία δυσχέρεια ἡμῖν ἀπαντήσεται.

Σχόλιον.

Σημείωσαι, ὅτι ἡ πρόσθεσις τῶν δυνάμεων δεῦν πρέπει νὰ συγχέηται μετὸν πολλαπλασιασμόν τῶν δυνάμεων. ὅθεν διὰ μνήμης ἔχε αἰετὸν κανόνα, ὅτι δυνάμεις πολλαπλασιάζειν ἐστὶ τὸ τοὺς αὐτῶν ἐκθέτας προσιδέναι.

§. 192. Καὶ ἐνεργεῖα δυνάμεις εἰς ἄλλας ἐπί ὑπερτέρας δυνάμεις διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν κατ' αὐτάς ἐκθετῶν ἀνυψῶσαι δυνάμεθαι π.χ. εἰ τὸ προκειμένον a^2 (ὃ ἐστὶ β. δύν. τοῦ α) εἰς τὴν β. ἐξαῖραι βούλει δύναμιν, πολλαπλασιάζας τὴν ἐκθέτην τοῦ a^2 διὰ τοῦ 2, ἔξεις τὴν β. δύν. τοῦ a^2 . Οἷον $a^{2 \cdot 2} = a^4$. Εἰ δὲ εἰς τὴν γ, διὰ τοῦ

3, καὶ ἔσαι ἢ γ'. δύν. τοῦ $a^2 = a^2 \cdot 3 = a^6$.
 Ἐνθεν τοὶ αἱ δοθεῖσαι δυνάμεις ἀρθήσονται
 εἰς ὑπερτέρας, εἰς τούτους αὐτῶν ἐκθέτας
 τῷ ἀριθμῷ πολλαπλασιασόμεν, τῷ τὴν
 δύναμιν ἐμφαίνοντι, εἰς ἣν ταύτας ἔξῃ-
 ραι βουλόμεθα. Ὁ δὲ λόγος δῆλος ἐκ τοῦ ἐξῆς
 παραδείγμ. Ἐἰ δέοι a^2 εἰς τὴν γ'. δύναμιν ἔξῃσαι,
 ποιήσομεν τούτο, εἰ a^2 τρίς μεθ' ἑαυτοῦ πολλαπλα-
 σιασθῆ, ὅπερ ἂν εἴη $a^2 \cdot a^2 \cdot a^2$. Δυνάμεις δὲ πολ-
 λαπλασιάζειν ἐπὶ τούτους αὐτῶν ἐκθέτας προσθέναι. Ὡς
 $a^2 \cdot a^2 \cdot a^2$ ἔσαι $= a^{2+2+2} = a^6$. ἀλλὰ τούτου
 συντομώτερον ἐφικοίμεθα, εἰ, ἀντὶ τοῦ τὸν ἐκθέτην
 2 τρίς ἑαυτῷ προσεθῆναι, μετὰ 3 πολλαπλασιάσαι-
 μεν ὅπερ ἴσα δύναται τῇ τριττῇ προσθέσει τοῦ 2,
 καὶ οὕτως ἀφεται a^2 εἰς τὴν γ'. δύν. Ἀὐθις a^4 εἰς
 τὴν ε'. δύν. ἀρθὲν ἔσαι $a^4 \cdot a^4 \cdot a^4 \cdot a^4 \cdot a^4$ ἢ
 $a^{4+4+4+4+4} = a^{20}$. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ a^{20} προκύψει
 εἰ τὸν ἐκθέτην 4 μετὰ τοῦ 5 πολλαπλασιάσομεν. ἔσαι
 γὰρ $a^4 \cdot 5 = a^{20}$. Οὕτω καὶ a^6 ἢ u^4 εἰς τὴν γ'. ἀρ-
 θὲν ὄν. ἔσαι $a^6 \cdot 3 \cdot u^4 \cdot 3 = a^{18} u^{12}$. Καὶ ἐν γέ-
 νει. ἔσαι a^v εἰς τὴν γ'. ἀρτέον δύναμιν. ἔσαι οὖν
 $a^{v \cdot 3}$, ἢ a^{3v} . Καὶ $a^p u^x$ εἰς τὴν ε'. $= a^{5p} u^{5x}$.
 Καὶ $a^{p+1} u^{2p}$ εἰς τὴν δ'. $= a^{(p+1)4} u^{(2p)4}$
 $= a^{4p+4} u^{8p}$. Ὡσαύτως καὶ εἰ ἡ δοθεῖσα γενικὴ
 δύναμις εἰς ἑτέραν δοθεῖσαν γενικὴν δύναμιν ἔξαρτέαι
 Οἶον u^x εἰς τὴν μ δύν. ἀρθὲν ἔσαι $u^{x \cdot \mu}$. Καὶ a
 εἰς τὴν μ δύν. $= a^{(\nu+1)\mu}$, ἢ $a^{\nu\mu+\mu}$.

§. 193. Πολλάκις εὐρίσκομεν καὶ ποσότητες
 διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ, ἢ καὶ διὰ τοῦ σημείου
 τῆς προσθέσεως συνημμένας, εἰς δυνάμεις ἀρθῆναι προ-
 κειμένας. π. χ. $(ax)^2$. ὅ ἐστιν ax εἰς τὴν β'.
 χρι.

χ ρὴ ἀριθμῶν δύν. (ἐνταῦθα $a\chi$ εἰσὶ δύο ποσότ. συ-
 νημμένοι τῷ πολλαπλ.) Ἐστὶ οὖν ἑκάτερα, (εἰ δύο),
 ἢ ἑκάστη (εἰ πλείους) τῶν ποσοτήτων ἐπισημειωθή-
 σεται τῷ ἐκθέτῃ. Καὶ $(a\chi)^2$ γένοιτο ἄρα $a^2 \chi^2$.
 Ὡς καὶ $(a\chi\upsilon)^3 = a^3 \chi^3 \upsilon^3$. Καὶ $(a^2 \chi)^4$
 $= a^{2 \cdot 4} \chi^4 = a^8 \chi^4$. Ὁ δὲ λόγος αὐθις κατα-
 φανῆς, εἰάν τὰς ποσοτήτας ἀναλύσωμεν $(a\chi)^2$ εἰς
 $a\chi \cdot a\chi$, ἢ τοὶ $a\chi\chi$, ἢ $a^2 \chi^2$. Καὶ $(a^2 \chi)^4$
 $= a^2 \chi \cdot a^2 \chi \cdot a^2 \chi \cdot a^2 \chi = a^2 a^2 a^2 a^2$
 $\chi\chi\chi\chi = a^8 \chi^4$. τούτ. πολλαπλασιάζομεν
 τὴν δοθεῖσαν δύναμιν ἐπὶ τὸν ἐκθέτην
 τῆς δυνάμεως ἑκάστης προκειμένης ποσό-
 τητος. Τῶν δὲ ποσοτήτων, τῶν ἑτέρους ἐκθέτας μὴ
 ἔχουσῶν, νοεῖται ἢ 1 ἐκθέτης. Ὡς ἐπὶ τοῦ $(a\chi)^2$
 οὐδετέρᾳ τῶν ποσοτήτων ἐκθέτης πάρεσιν, ἀλλὰ ταύ-
 τας θεωρήσομεν ὡς $(a^1 \chi^1)^2$. (§ 185.) Καὶ πολ-
 λαπλασιασθέντων τοίνυν τῶν ἐκθετῶν τοῦ a καὶ χ ,
 ἢ τοὶ τῆς 1, καὶ 1 μετὰ τοῦ 2, προκύπτει $a^2 \chi^2$.
 Καὶ ἐν γένει $(a\chi)^p = (a^1 \chi^1)^p = a^p \chi^p$. Καὶ
 $(a^p \chi^p)^m = a^{pm} \chi^{pm}$.

Καὶ τῷ τῆς προσθέσεως σημείῳ συνημμένοι πο-
 σότητες εἰς δυνάμεις ἐξαίρεσθαι δύνανται. $(a + \beta)^2$
 ποσότης ἐστὶ σύνθετος εἰς τὴν β , ἀρθησομένη δύναμιν
 ὅ ἐστιν, ἢ ποσότης $a + \beta$ πολλαπλασιασθεῖσα μεθ' ἑαυ-
 τῆς· καὶ τούτου ἐνεργεῖα γεγονότος, προκύψει $a^2 +$
 $2a\beta + \beta^2$. ὅ ἐστιν $(a + \beta)^2$. Ὡσαύτως καὶ
 $(a + \beta)^3$. Ἐν ταύτῳ πολλαπλασιασθέντῳ a ,
 $a + \beta$ μετὰ τοῦ $a + \beta$, (ὅ ἐστιν ἀρθητῶ a , εἰς τὴν
 β δύναμιν) καὶ τὸ παραγόμεν $a^2 + 2a\beta + \beta^2$ εἶ-
 τα ἔτι μετὰ τοῦ $a + \beta$, καὶ ἔσται $a^3 + 3a^2\beta$
 $+ 3a\beta^2 + \beta^3 = (a + \beta)^3$. Καὶ τοῦτο ἔχει
 ἀντ' ἐκείνου τοῦ σχήματος ἀνταθίσασθαι, καὶ ἀνά-
 παλιν ἐνίοτε γὰρ εὐχερείας, ἢ ἄλλου τινὸς ἐνεκα
 γρά-

γράφουσι τὸ $(a + \beta)^2$ ἀντὶ τοῦ $(a + \beta)(a + \beta)$,
 ἢ καὶ ἀντὶ τοῦ $(a + \beta)^3$ τὸ $(a + \beta) \cdot (a + \beta)$,
 $(a + \beta)$ κτ. Οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ὡσαύτως
 καὶ αἱ τῶ — σημείω συνημμένοι. π. χ. $(a - \beta)^2$.
 Ὅπερ $= a^2 - 2a\beta + \beta^2$. εἰς ἀμέλει $a - \beta$
 μετὰ τοῦ $a - \beta$ πολλαπλασιασθῆ.

Σχόλιον.

Ὅταν δείχνωμεν, ὅτι πρέπει νὰ ἐξαρθῆ εἰς δύνα-
 μιν μία διά τοῦ $+$, ἢ $-$ συμπεπλεγμένη (§. 44.)
 ποσότης, πάντοτε εἶναι ἀναγκαῖον νὰ κλείηται ἐν πα-
 ρειθέσει, καὶ ὁ ἐκθέτης νὰ βάνηται ἐπάνω πρὸς τὰ δε-
 ξιά, ὡς σύνηθες· διότι ἄλλῶς ἤμπορεῖ νὰ
 ἀπολουθῆσθ ἀπάτη. π. χ. ἄλλο σημαίνει τὸ
 $(a + \beta)^2$ ἀπὸ τὸ $a + \beta^2$. Τὸ α'. θέλει νὰ εἴπῃ,
 ὅτι ἡ ποσότης $a + \beta$ πρέπει νὰ πολλαπλασιασθῆ με-
 τὰ ἐαυτῆς. Τὸ δὲ β'. ὅτι εἰς τὴν ποσότητα a πρέπει νὰ
 προσεθῆ τὸ τετράγωνον τοῦ β . Ἄς τεθῆ τὸ $a = 5$
 καὶ τὸ $\beta = 10$, καὶ ἔσαι $(a + \beta)^2 = (5 + 10)^2$
 $= 15^2 = 15 \cdot 15 = 225$. Ἀλλὰ τὸ $a + \beta^2$
 $= 5 + 10^2 = 5 + 10 \cdot 10 = 5 + 100$
 $= 105$. Τὸ οὖν 225 πάντῃ διάφορον τοῦ 105.

Περὶ Διαίρέσεως τῶν Δυνάμεων.

§. 194. Δυνάμεις ὁμόρριζαι, (ὅ ἐστὶ
 τὴν αὐτὴν ποσότητα ῥίζαν ἔχοντες)
 διαιροῦνται δι' ἀλλήλων, εἰς οἱ τούτων
 ἐκθεταὶ ἀφαιρῶνται ἀπ' ἀλλήλων.

ἢ Δείξις τούτου γενέσθω διὰ γραμμάτων.

Ἄξια, κατὰ τὰ εἰρημ, καλεῖται ἡ προκύψασα ποσότης
 διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μετ' ἀλλήλων ὁμοειδῶν πο-
 σοτήτων. Οὕτως a, a, a, a , εἰσὶν ἢ δ', ἄξια, ἢ δύν.
 τοῦ a , ἢ a^4 . γράφειν δ' εἰς καὶ $aaaa$. Ἀλλὰ διὰ τῆς
 διαίρέσεως τὰ γράμματα χωρίζονται αὐθις ἀπ' ἀλλή-
 λων.

ΕΠΙΔ της Κ.τ.Π
 ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006